

LA CONSTRUCCIÓ DE LA GALERA REIAL [1568]

EL BUC ESTRELLA DE LA BATALLA DE LEPANT

AQUESTA NAU, CONSTRUÏDA A BARCELONA, VA SER EL VAIXELL INSÍGNIA DE JOAN D'ÀUSTRIA QUAN LA LLIGA SANTA VA DERROTAR L'IMPERI OTOMÀ.

ANTICIPANT-SE a una possible batalla naval contra l'imperi otomà, el rei Felip II va ordenar construir una nau de guerra excepcional. Així ho va comunicar al virrei de Catalunya, Diego Hurtado de Mendoza y de la Cerda, que en va dictar l'inici de la construcció el gener del 1568, a les Reials Drassanes de Barcelona, on es fabricaven galeres grans i altres naus de guerra. Segons els requeriments del rei, la galera havia d'exercir de nau capitana de l'armada de la Santa Lliga. Des d'ella, s'havien de transmetre les ordres necessàries per dirigir el combat, mitjançant senyals, banderes, estendards, trompetes i canonades. A més, havia de liderar el xoc frontal del centre de la flota i servir com a referència visual i moral per als altres vaixells.

La Galera Reial va acabar sent una nau gran, de 60 metres d'eslora i amb una mànega de 6,2 metres. La propulsió l'obtenia amb l'aparell de veles llatines en dos pals i, a més, tenia uns dos-cents noranta remers. Estava armada amb tres canons pesants i sis de lleugers, i la tripulació estava formada per quatre-cents mariners i soldats.

Després de ser avarada, la galera, pintada de vermell i or, es va desplaçar a Sevilla, on se'n va complementar la decoració exterior. Una ornamentació, amb escultures i baixos relleus, que representava temes religiosos i al·legòrics relacionats amb la missió de la flota cristiana.

La gran batalla

Finalment, el 7 d'octubre del 1571, al golf de Patras, davant de la ciutat grega de Naupacte, també coneguda com a Lepant, va tenir lloc l'enfrontament naval. D'una banda, la Santa Lliga, liderada per Joan d'Àustria, que comandava la Galera Reial. I, de l'altra, l'imperi otomà, amb la galera capitana comandada per l'almirall Müezzinzade Ali Pasha. Més de quatre-centes embarcacions van entaular un combat que, segons Miguel de Cervantes, que hi va participar, va ser "la més memorable i alta ocasió que van veure els segles passats, ni esperen veure els venidors".

Després de la batalla, la galera espanyola va quedar greument danyada en enfrontar-se a la nau capitana enemiga; tot i així, va poder tornar a Messina amb La Sultana capturada a remolc. Malgrat que es va convertir en un símbol d'orgull per a la cristiandat, els danys estructurals van ser tan severs que es va desballestar. Pocs elements s'han conservat d'aquella famosa galera i de la batalla, només algunes banderes de la Santa Lliga es conserven al Museu de Santa Cruz, a Toledo.

D'altres, en canvi, formen part de la llegenda; com ara la imatge del Crist crucificat que es va embarcar a la galera per inspirar valor i fe entre els homes de la flota cristiana. La història explica que, mentre es lliurava el combat, una bala de canó otomana va estar a punt d'impactar en la talla, però aquesta, miraculosament, va inclinar el cos, adoptant la postura que conserva actualment. Aquesta imatge és molt venerada i es pot veure a la capella del Crist de Lepant de la catedral de Barcelona.

ANTONI CASINOS
Autor del blog
envisitadecortesia.com

LA CURIOSITAT

Una rèplica a escala natural

El 1971, amb motiu del quart centenari de la batalla, el Museu Marítim de Barcelona, sota la direcció de

José María Martínez-Hidalgo, va construir una rèplica de la Galera Reial a la mateixa nau on s'havia construït

l'original. Els històrics Astilleros Cardona van construir la rèplica tal com s'estima que era originalment, i no

van escatimar en detalls, replicant-ne tots els elements i l'ornamentació exterior.